

kan finde Sted med den paagældende Ministers Samtykke; men man er gaaet noget videre, idet man ikke har begrænset Reglen til den „pensionsberettigede“ Lærer, men ogsaa foreslaar den anvendt paa yngre fast ansatte Lærere, der endnu ikke har naaet Pensionsret, som først opnaas med 30-Aars Alderen. Ved Sagens Indbringelse for Ministeriet skal medfølge Redegørelse for det Grundlag, hvorpaa Afskedigelseskravet fremsættes, og man ønsker under denne Bestemmelse at indbefatte alle Tilfælde, hvori der kan blive Tale om Afskedigelse uden Begøring — baade hvad der nu udtrykkes ved Loven af 1904 § 18, og hvad der omfattes af Loven af 1908 § 8. Det er klart, at sprogligt falder enhver Art af uansøgt Afskedigelse ind under den her foreslaaede Bestemmelses vide Udtryk, og det er da ikke udelukket, at en Skolekommission paa et Grundlag, der nærmest svarer til, hvad Loven af 1908 § 8 kalder Misforhold til Stillingen som Lærer, kan rejse et Afskedigelseskrav og andrage Ministeren om Samtykke til Lærerens Afskedigelse. Der er dernæst heller ingen Tvivl om, at en Minister vil kunne efterkomme det stedlige Skolestyres Ønske og give Samtykke til Afskedigelse, saa vist som en Minister altid vil kunne afskedige en Tjenestemand, naar han anser dette for rigtigt og vil tage det forfatningsmæssige Ansvar for sin Handling. Det her foreliggende Forslag giver dog ikke *Anvisning* paa at rejse en Afskedigelsessag paa et saadant Grundlag. Rejser en Afskedigelsessag imidlertid paa et § 8-Grundlag, skal „Misforholdet til Stillingen“ ikke anses som konstateret ved en Afstemning indenfor det stedlige Skolestyre. Det afgørende maa være, om der forelægges Ministeren en Redegørelse, som underbygger Afskedigelseskravet og kan vinde Ministerens embedsmæssige Overbevisning om Berettigelsen af, at Afskedigelsen finder Sted, uden at der paa den anden Side kræves hverken Fællesmøde eller Vedtagelse med kvalificeret Majoritet eller andre af de Formaliteter, som nu er knyttet til Loven af 1908 § 8.

Ved en saadan Regel giver man Befolkningen den samme Ret som hidtil til at rejse Afskedigelseskravet; og med Udsigt til at faa det gennemført, naar det bygger paa virkelig positive Grunde, der med Vægt kan føres i Marken mod den paagældende Lærer. Idet Forslaget lægger Afgørelsen hos den ansvarlige Minister, lægges den paa det Sted, hvor den naturlig hører hjemme.

Kapitel 2.

Det kommunale Skolevæsenes Kredsstyrelse og Kredstilsyn.

Til § 12.

Angaaende Skoledirektionens Virksomhedsomraade henvises til de almindelige Bemærkninger. Med Hensyn til de Kommuner, der ikke skal staa under Skoledirektionens Tilsyn, men under direkte Tilsyn af Undervisningsministeren, der overfor saadanne Kommuner udøver samtlige i nærværende Lov Skoledirektionen tillagte Hverv, er det Tanken, at de paagældende Kommuner Skolevæsen skal være saa udviklet, at man har fundet det rigtigt i Overensstemmelse med Reglerne i § 29, Stk. 2, at overdrage en Del af den Skolekommissionen tilkommende Myndighed til en enkelt Mand, der varetager Administrationsarbejdet for det samlede Skolevæsen. Som absolut Minimumsbetingelse kræves i Følge § 29, at der i den paagældende Kommune skal være ansat flere Overlærere, saaledes at smaa Skolevæsener med kun een Overlærer ikke kan falde ind herunder. Derimod kan Reglen lige saa vel bringes til Anvendelse i Landkommuner som i Købstadkommuner.

Til § 13.

Med Hensyn til Skoledirektionens Sammensætning henvises til de almindelige Bemærkninger.

Der er ikke foreslaet nogen Tidsbegrænsning for Formandens Valg, og det afhænger saaledes af den paagældende Minister, for hvor langt et Tidsrum han vil beskikke Direktionens Formand. Det vilde næppe være formaalstjenligt at lægge Formandens Valgperiode sammen med de valgte Medlemmers; naar Formanden skifter paa en anden Tid end de valgte Medlemmer, vil der bedre opnaas Sammenhæng i Direktionens Arbejde. Ministeren er frit stillet med Hensyn til, hvem der skal beskikkes; men det er Forudsætningen, at der vælges en med Skoleforhold velkendt Mand med administrativ Dygtighed.

Med Hensyn til de valgte Medlemmer er det foreslaet, at hver Skolekommission deltager i Valget med 1 Kommissionsmedlem for hvert paabegyndt 1,000 Indbyggere i Kommunen, hvorved der vil sikres de store Kommuner en passende Indflydelse paa Valget.

Da Skoledirektionens Formand ikke mere er en Embedsmand, hvem man kan paalægge Hvervet som Formand som en